

Verslag van de bijeenkomst van café Doodgewoon op 24 mei 2022.

Thema intimiteit en seksualiteit.

Spreker Jeroen-Martijn Plette: Verpleegkundige op de afdeling oncologie Gelre Ziekenhuis.

Uit aankondiging in de [folder van café Doodgewoon](#).

Nog altijd is dit onderwerp spannend en vaak lastig. Hoe bespreek je deze zaken? Met wie?

En durf je als partners onder ogen te zien wat er anders of weg is. Op deze avond geeft Jeroen-Martijn Plette u een inkijkje in zijn praktijk als verpleegkundige. Omdat hij verpleegkundige is, spreekt hij over patiënten. Maar dat daar mens, gast, cliënt, bewoner etc. voor ingevuld kan worden.

Presentatie.

Jeroen-Martijn geeft een uitgebreide [PowerPointpresentatie](#) die een goed beeld geeft over het thema intimiteit en seksualiteit. Hij vertelt over gevoelens tussen partners en de miscommunicatie die kan optreden over seksualiteit en intimiteit. Ook de rol van hulpverleners hierbij is erg belangrijk. Deze lezing is gebaseerd op mensen die in de palliatieve fase van hun leven zitten. De inhoud en de thematiek wordt door privé- en werkervaringen verhelderd.

Aanvullingen op de PowerPoint, zowel door Jeroen als vanuit de zaal.

Als de tijd is aangebroken dat je in de laatste fase van je leven zit, dan zijn er enerzijds de gedachten aan de naderende dood, maar tegelijkertijd leef je nog. Dat betekent niet dat de gevoelens van seksualiteit en intimiteit zijn verdwenen. Tijdens een ziekte gebeurt ook veel met het lichaam waardoor schaamtegevoelens kunnen optreden en moeite om je te geven aan je partner. Voor de partner zijn er gevoelens van, "laat ik het maar niet over mijn behoefte hebben want daar is hij/zij nog niet aan toe" Hierdoor ontstaat miscommunicatie.

Vooral intimiteit in de stervensfase, het niet alleen functioneel aanraken, het openstellen naar elkaar, je kwetsbaar opstellen als je iemand volledig vertrouwd, zijn belangrijke elementen voor een goede seksualiteit en intimiteit.

Er zijn ook patiënten die geen partner hebben maar ook met dezelfde gevoelens kampen, Een mogelijk zou zijn om dan gebruik te maken van de [stichting SAR](#) (Stichting Alternatieve Relatiebemiddeling) Deze stichting bemiddelt tussen mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, en professionals die tegen betaling intimiteit en seks verzorgen.

De rol van de hulpverleners.

De rol van de hulpverleners kan van essentieel belang zijn voor patiënten.

Spreken met patiënten en partners over seksualiteit en intimiteit is lastig en ongemakkelijk. Probeer als hulpverlener erachter te komen waar het probleem zit. Dat doe je door veel te praten en door te vragen met de kennis die je hebt. Zonodig kan er doorverwezen worden naar professionals die hier in gespecialiseerd zijn.

Soms ontstaat er een [seksuele relatie in het verpleeghuis](#), tussen twee mensen met dementie, die voor partners, familie en anders omstanders, heel ongemakkelijk kan zijn.

Het leeftijdsverschil tussen hulpverlener en patiënt kan ook als een probleem ervaren worden. Het is dan aan de hulpverlener om de kennis te vergaren hoe daar mee om te gaan. Je kunt dit aan de patiënt voorleggen en proberen om dit bespreekbaar te maken. Je als zorgverlener kwetsbaar durven opstellen.

Het gebrek aan privacy binnen instellingen is ook een probleem waardoor er beperkingen ontstaan in het beleven en het genieten met elkaar. In de thuissituatie komen we dezelfde beperkingen tegen als er veel hulpverleners over de vloer komen. Waar en wat is dan het moment om intiem te kunnen zijn met elkaar.

[Roparun](#) heeft het mogelijk gemaakt om [een koppelbed](#) te plaatsen in het ziekenhuis zodat je nog samen de laatste dagen met je partner kan zijn. Ook in de thuissituatie kan deze geplaatst worden. Alleen de verzendkosten zijn dan voor rekening van betrokkene. Een koppelbed is niet alleen inzetbaar voor partners, ook kleinkinderen maken er gebruik van.

Roparun heeft net weer een prachtige subsidie aan Gelre ziekenhuizen Apeldoorn beschikbaar gesteld voor het huiselijk maken van een ziekenhuiskamer zodat patiënt in huiselijke sfeer de laatste dagen door kan brengen.

Tot slot: Wat is de oogst en wat neem je mee als patiënt, naaste en als hulpverlener?

- Openstellen ten opzichte van je partner/je kwetsbaar opstellen.
- Vanuit je kwetsbaarheid kunnen mooie dingen ontstaan.
- Persoonlijk en eigen grenzen stellen.
- Hoe pas ik dit toe in mijn huidige werk. Het zet me in beweging.
- Kennis en profemie gebruiken.

Berdine Koekoek sluit het samenzijn af en bedankt Jeroen-Martijn voor de heldere uitleg. Een compliment is op zijn plaats omdat hij dit onderwerp zo goed kan normaliseren. Jeroen-Martijn krijgt dan ook een daverend applaus.

Auteur: Hubertine Obdeijn